

Izhaja dvakrat na teden v štirih izdankah, in sicer: vsakotek in petek, zjutranje izdanko opoldne, večerno izdanko pa ob 5. uri popoldne, in stane z „Gospodarskim Listom“ in s kakšno drugo uredniško izredno prilogo vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto gld. 6—
pol leta 3—
četrt leta 1:50
Posamične številke stanejo 6 kr.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 9 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ trikrat mesečno in stane vse leto gld. 1:20.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolski ulici in Jellersitz v Nemški ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pipan v ulici Ponte della Fabbrica.

SOČA

(Večerno izdanje).

Uredništvo in odpravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 9 v Gorici v II. nadst. zadoj. — Urednik sprejema stranke vsak dan od 11. do 12. ure popoldne.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu. Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu. Neplačanih pism ne sprejema ne uredništvo ne upravnništvo.

Oglašni in postanice

se računajo po pet-vestih, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje črke po prostoru.

Naročnina in oglašje je plačati loco Gorica.

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček tiska in zalaga razen „Soče“ in „Primorca“ še „Slovensko knjižnico“, katere izhaja mesečno v snopiščih obsežnih 5 do 6 pol ter stane vsako leto 1 gld. 80 kr. — Oglašje v „Slov. knjižnici“ se računajo po 20 kr. pet-vestica.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

Bog in narodi!

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. lv. Meljavec) tiska in zal.

Znamenja onemoglosti.

Bili so časi, v katerih so Italijani mislili, da tekoma nekaj desetletij poitalijančijo vse primorske pokrajine, prav tako, kakor so mislili Nemci od naših dežel proti severu vse ponemčiti. Raznarodovanje je slo lezo izpod rok, in marsikatera slovanska postojanka na Češkem, v slovenskih deželah, ali pa še nižje na jugu med Hrvati, je padla našim nasprotnikom v roke. Časi, v katerih je vlada z vso silo delala na raznarodovanje, so poročili nebroj renegatov, ki so sedaj najhujši Nemci ali Italijani. Teina sistematičnemu raznarodovanju se je pa postavila proti robu narodna zavest v Slovanah. Takoj ko je stopila na površje, so se prestrašili Nemci in Italijani v državi, in da obdržijo svojo prevlado, ter da morejo še nadalje raznarodovati po svojih mislih in željah, so podvojili svoje sile, da stavi slovenskim narodom vsestranske ovire, da bi se ne mogli popenjati višje in višje do one stopinje, s katere potem strmo glavo nemško in laško prevlado.

Odkar se je vzbudila narodna zavest, se je pričelo za Slovane tudi pravo pravico trpljenje, zlasti pri nas na jugu! Toda vse nakane Italijanov, vsa začenja, psovanga, vsi barabški pojavi, in vse preje, katere je moral hrvatsko-slovenski narod na jugu že prestati na ljubo Italijanom, vse to ni zadušilo narodne zavesti, temveč jo je le pomnožilo.

Italijani so začeli to uvidevati; ah vendar se se vedno sami sebe tolažili, da se časi spremenijo, ter da zopet pritisejo primorske Slovane ob zid. Dosegli so tudi zadnje čase marsikaj proti Slovanom, in se dosejajo, ali kljub temu, da imajo se vse primorske pokrajine v svoji oblasti, prihajajo vendar bolj in bolj do spoznanja, da za naprej se ne more držati njihova krivična prevlada, da mora biti iste enkrat konec, ter da mora tudi v „dežele neverjetnosti“ pristati enkrat selace pravice!

Tudi iz njihovi glasil se to razvidi. V istih vprašev in zabavljanju proti Slovanom, se trkajo ob prsa, da so potomci Latincev, da imajo dvatisočletno kulturo itd. Vse to pa delajo radi tega, ker vedo, da primorski Slovani bojejo 2 njim nezprosen boj, v katerem tudi vstrajajo in bodo vstrajali, dokler se razmere v njihovih deželah ne spremenijo v

smislu ravnopravnosti! Italijani upoštevajo boj z nami, ali ker nimajo poguma, bojevali se pošeno proti nam, in ker vedo, da povsine, katere uganjajo z nami, morajo roditi le zle posledice — za nje same, so začeli misliti na to, kako bi si utrdili svojo pozicijo v primorskih deželah za stalno tako, da bi se znebili večine Slovanov, nekaj pa jih le potegnili s saboj ter počasi poitalijančili — v posebni svoji pokrajini.

Ni se dolgo od tega, ko so pisarili na dolgo in široko o združenju Istre s Trstom — kar so prišli z novim načrtom!

Združenje Istre s Trstom bi bilo imelo rešiti istrske Italijane pred „slovanenjem“, no, novi načrt pa ima spojiti Italijane iz Istre z ostalimi Italijani v našem Primorju.

Graziadio Ascoli, profesor na vseučilišču v Milanu, italijanski senator, rojen v Gorici, je iznašel nov načrt, po katerem naj se proti slovenskemu gibanju v primorskih deželah ustanovi nova pokrajina, v kateri bi bili Slovani v tej manjšini, da bi se morali udati na milost in nemilost Italijanom. V to svrhu nasvetuje, naj se loči od Istre Liburnja, v kateri je sicer nekaj Italijanov, ali tako malo, da so brez vsakega upliva; zajedno naj se ločijo od nje tudi istrski otoki. Ostanek Istre pa naj se združi s Trstom, h kateremu naj pripade tudi Goriško-Gradiscanska brez Soške doline. V taki pokrajini bi imeli Italijani večino, in sicer tako, da bi jo poitalijančili popolnoma lahko tekom nekaj let.

Nad Liburnije in Soško dolino so torej že obupali, in so jih radi tega kar izčrtali iz svoje „nove“ pokrajine, čeprav so svoj čas se trudili, tudi ti dve poitalijančiti.

Kako bi bilo lepo v tej novi kronovini! Italijani jo že gledajo od daleč, proslavljajo s satorja Ascolija ter ga povzdigujejo v devot. nebesa radi takega načrta, čeprav so prepričani, da isti ostanek le na papirju ter se ni kar ne realizuje, zlasti ne v sedanjih časih, ko je prišlo v veljavo načelo o hranitvi historiko-političnega individualiteta. Ogrevajo se za načrt ter ga prenelevajo na vse strani po svojih časopisih. Tudi goriška „Karlola“ in „Sentinella“ se bavita z Ascolijevim načrtom. Prva že vidi, kako beže Slovenci iz Gorice „pur a Salcan“, druga pa, ki je

suknujo iz raševine, ki mu je segala skoro do kolen, pod njo pa tesne hlače, dolge do gležnjev; na nogah coklje, zavezane z vrvice in podkovane z dolgimi žrebli, s katerimi morejo gorjani varno hoditi po gorskih pečinah kraj strašnih prepadov. Čez ramo je imel privezan neki sodček in lovski rog, na hrbtu pa mu je visel jesenov lok in neke puščice z vrvjo vkup zvezane. Pek je nosil jopič iz belega sukna, katerega ozki rokavi so bili zapeti za pestjo z medenimi gumbi. Vrh tega je imel še plašč, zarobljen z medvedjim krznom, a na glavi voglato kapo. V rokah je držal neki zarjaveli meč.

Ta zadnji je opiral ramo na krepilnik in poslušal, kaj so govorili tam okoli. Ko je zagledal loveca, ki je šel mimo njega, ga je potokljil po rami in mu dejal: „O, Lorenzino, tudi ti si v Bellanu?“

„Dà, tudi jaz. Kaj hočeš, tisti prekleto Crivello ne more mirovati, — da, bi se mu zalegla trakulja!“

„Tiho za božjo voljo! kaj ne veš, da je taka kletev po postavi prepovedana, in se kaznuje z globo desetih lir?“

„A, pojdi s svojimi postavami! reci jim, naj nas pridejo iskat v naše gore, se bomo videli tam.“

ultralatonska, in ki sicer vedno hobna, da so primorske dežele latinske, da v njih „tutto xe italian“ in zopet „non si parla che italian“ — je našla v naših deželah, govoreča o označenem načrtu, kar cele tisoče Slovencev in Hrvatov, katerih poprej ni hotela poznati!

„Sentinella“ pričakuje tudi, da se prične resna akcija za uresničenje Ascolijevega načrta, in zato pozivlje italijansko-politiško društvo „Unione“, naj se gane v tem pogledu. Dr. Pajerja, ki je bil že večkrat odlikovan v Rimu, čaka torej nova naloga, da reši goriške Italijane po Ascolijevem načrtu; potem dobi zopet odlikovanja iz Rima. In ko bi tako nastala v Avstriji „mala Italija“, bi bila izpolnjena srčna želja goriških irredentovcev, in v tej „mali Italiji“ bi se dalo tako lepo živeti in umreti. — — —

Za vse so že preskrbeli. Na mnenje, da Gorica bi trpela v gospodarskem oziru pri taki ločitvi Italijanov in Slovanov, je že odgovoril nekemu goriškemu prijatelju senator Ascoli, ki pravi, da to mnenje spominja na one čase, ko Turin ni mogel ostati več glavno mesto „kraljevstva“. Turin pa je sedaj veliko bolj obljuden, veliko bolj močan, kakor poprej, ker ima reko Po, katere mu omogoča izdelno lastno industrijo; tako bi morala potem Gorica izkoriščati sile Soče, podprta s kapitalizmi iz Trsta. Poleg tega da treba računati tudi z milim podnebjem v Gorici, katero je gotov vir dohodka.

Za vse so torej že preskrbeli, sedaj je kar potreba, pričeti ločevati dežele ter ustvarjati novo pokrajino. — — —

Kaj nameravajo prav za prav Italijani s tem načrtom? Pred vsem si hočejo utrditi svojo pozicijo v primorskih deželah. Ker se jim ni posrečilo poitalijančiti jih do cela, in ker vidijo, da slovanskega gibanja ne morejo udusiti, ker so prepričani, da ob njihovem sedanjem položaju v deželi jih morajo enasoma strmo glavo Slovani, so se zavzeli za skupnost, in sedaj hočejo ustvariti novo pokrajino. Na ta način mislijo siloma poitalijančiti vse one Slovane, kateri bi pripadali tej „pokrajini“, in potem bi bila ta pokrajina nekaka „država v državi“!

Kadar pa bi se jim izpolnilo vse, kar pričakujejo od take „pokrajine“, ter bi ista

„Pa kakó si ti prišel semkaj?“ je vprašal nadalje pek. „Saj nimaš niti hiše! Ali si nemara namesto koga drugega tu?“

„Dà, namesto našega župnika. On ima nekaj zemljišča; a od tega mora plačevati desetino, in poslati, kadar zahteva nadvladika, štiri dni v letu kakega moža v vojaško službo. Odkar se je pa nadvladika uganil, neče nikdo v vasi služiti tem izobčenim hudobcem. Crivello kolne in se pridružuje, da odvzame duhovniku planino, da mu stori to in ono. Zató si siromak na vse načine prizadeva, da bi zadostil, prosi sedaj tega sedaj unega, kakor more. Takrat se je meni priporočil. Pomislil sem: divjih koz ni, medvedov tudi ne, kaj bi delal doma? Mari grem, in bom videl ta dvo-boj, ko že toliko časa ni bilo kaj takega, — in takó sem prišel.“

„Jaz služim zase“, je dejal pek. Tisto majhno hišico imam, pa moram opraviti vsako leto štiri dni vojaške službe. Ta bo zadnji krat, če Bog hoče, kajti moja pisma razločno govoré, in če bi hotel ta naš ljubeznivi gospodar ukazovati kakor lansko leto, da bi se moralo vsak trenotek pod orožje, bi pa nam to ne ugajalo dosti. Saj pri nas v

dozorela tako, da bi bila povsem prikladna za priklopljenje k Italiji, tedaj bi nastala jedna jedina želja, da se to tudi zgodi.

Potem bi pa poslali v „domovino“ klice, naj „il re“ zbere svoje vojske pod belo-ru-dečo-zeleno zastavo, kar jih ima doma, in kar je ostalo „junakov“ iz bitke pri Aba Garima, pa naj pohiti proti severu, da združi z „materjo“ — „regione Giulia“.

S takimi načrti se dražijo duhovi med Italijani še bolj, kar niso že tako dosti nadraženi, skiljenje preko črnožolnih obmejnih kolov se postruje, — in zató bi morda prav storile poklicane oblasti, ako bi dušile razširjenje takih pojavov, ki imajo ali pa se jim nadevajo protiaustrijske tendence, storile bi morda bolj prav, kakor pa to storé, kadar dušijo stremljenje južnih Slovanov, ki se bore samo za ravnopravnost!

Prav bi storile, ako bi posegle vr... da se ne širijo taki nazori, katere hočeje vcepiti „kaporijoni“ vsenu laškemu ljudstvu v dušo in srce, ker uvidevajo, da omagujejo, da trkajo na vrata novi časi, kateri jih spravijo ob prevlado. V svojem omaganju porabljaajo vse, kar koli se dá porabiti, v svojo svrhu proti Slovanom in proti državi. Zvijajo se sedaj okoli Ascolijevega načrta, kateri nam najbolj dokazuje njihovo onemoglost v političnem bojevanju s Slovani. Ali naj se le zvijajo, jasno je, da omagujejo, in da tudi — o m a g a j o

DOPISI.

Iz Pulja. — „V Pulju izhaja izza nekaj dnij nacionalno-demokratski list „Gazzetta del Popolo“. V svoji številki od 1. t. m. pripoveduje, da v prošlem predpustu je napravila tukajšnja „Citaonica“ ples, h kateremu so smeli priti tudi uslužbeni mornarice, ker je to dovolil admiral pl. Hinkke. Na to apeluje g. admiral, zakaj se ni kaj takega dovolilo tudi — — — kateri je priredila „Leg a Nazionale“.

Moj Bog! Naša „Citaonica“ pa — „Leg a Nazionale!“

Radi splošne žalosti v vladarski rodbini (kar „zalege“ seveda nič ne briga) je bil letos ples „Citaonice“ v njej lastni dvorani in ne v gledališču. To se je naznaniilo

Landellu vsi vpijejo, da je že preveč, in da nam bo treba početi kako neumnost, kakor se je godila v Limonti.“

„Živili!“ je dejal lovec.

„Dà, dà, — a sedaj, pravijo, je opat sv. Ambroža zbesnel kakor Turek in prisega in rof pri vseh svetih in pri vseh hudcih, da se hoče maščevati.“

„Lehko je pretiti, a težje storiti. Saj se mora pravda danes tu dognati po postavni poti. Ako tišči, ki se bo bojeval za Limontine, unega obvlada, naj jim pa skuša kdo kaj storiti, če hoče, da se dvigne vse ljudstvo ob Comskem jezeru.“

„Vidi se, da si mlad, moj Lorenzino. Mari ne veš, da se pravica vedno le gospodom prisoja?“

„Kaj pa, če bomo mi vsi složni?“

„Pač se ti mora človek smejati. —

Naj bi bili tudi vsi složni. — Vidiš tam na trgu tistih štirideset mož, oboroženih s kopjem? Kdo se bo ustavljal njim, ki tičijo vsi v železju, in takó če bi tudi mahal po njih, bi bilo uprav toliko, kakor če bi udrihal po kamnu? In pa taki ljudje so vedno pripravljeni tudi na smrt za tistega, ki jih plačuje, i če bi bil ta vrag sam.“

„Pa mi?“

MARCO VISCONTI

Zgodovinski ROMAN

Italijanski napisal Tommaso Grossi.

(dalje)

Cerkvena vrata so bila odprta; notri se je gibal celi roj oboroženih mož v najrazličnejših spravah. Te ljudi je bil zbral Cressone Crivello v največji naglici. Izdal je bil na vsa svoja poslastva ter v vse gradove ukaz, naj mu kot grajščaku nemudoma pošljejo toliko vojakov, kolikor so jih bili dolžni. Celo to vojsko je bil opravil vkup, ker se je bila raznesla vest o limontskem uporu. Pričakovati je bilo, da pride dosti teh nemirnežev dvobojo gledat, in ni bilo izključeno, da bi mogli ti spodbujati k nemirom tudi Bellance, kateri so že itak jako nezadovoljno prenašali težki jarem.

Da bralec bolje spozna te vkup zbobnane vojske, navedemo tu pogovor, ki sta ga imela v cerkvi neki lovec iz gorske vasiče Pagnona in neki pek iz Mandella, velikega trga na jezerskem obrežju. Lovec je imel na sebi sivo

tudi admiralatu na primeren način ter se je naprosilo g. admirala, da sporoči to uslužbencem pri mornarici. To se je zgodilo.

V drugih časih, ko je bil ples v gledališču, so povabili vse načelnike oblasti in podrejene uradnike. Okrajnega glavarja so sprejeli vedno s sviranjem avstrijske himne in z „živio“-klici na cesarja. V gledališču je vihrala hrvatska in avstrijska zastava; sedaj v lastni dvorani sta bili podobni Njegovega in Njenega Velikanstva okrašeni s cveticami in z zastavami.

Kako pa je na plesu „zalege“? Na odru stoji kip Dantovej, okrašen s cveticami, ki kažejo ostentativno belo-rudeče-zelene barve! Gledišče je nakičeno z razno-terimi zastavami; med njimi zamašiš — avstrijsko! Maske prihajajo v italijanskih barvah z margeritami. Godba svira himno „zalege“, — „nella patria“ in druge hujskajoče komade. In na tak ples naj bi bila povabljeni c. kr. avstrijska mornarica?

Pa, zakaj tudi ne povabijo na take pleske okr. glavarja, admirala in drugih visokih dostojanstvenikov? Samo iz tega vzroka, ker bi bili primorani pustiti svirati avstrijsko himno v navzočnosti takih mož, katere pa italianissimi — kakor sami govoré — nečejo slišati!

Vendar pa bi radi privabili mornarico na tak ples, da bi jim povečala prejemke! Kako so zviti ti tiči!

H koncu se to: Ples „Čitaonice“ je fin ples, katere se udeležujejo dostojni ljudje, ne pa tak, kakoršen je ples „zalege“ — „ballo mascherato“ na kateri pohajajo razni dvomljivi živji, da tam tudi nemoralno nastopajo. Ples „Čitaonice“ je elite — ples, oni „zalege“ pa „ballo mascherato“, kar mislim, da razumejo naši — „cari burioni“!

Domače in razne novice.

Osebo vestl. G. Francisku Hafnerju, ravnatelju na ženskem učiteljsku v Gorici, je podelilo Njegovo Velikanstvo povodom od njega samega naprosenega stalnega upokojenja naslov šolskega svetnika ter ga oprostilo k temu pripadajoče takse.

Inženir pri namestništvu Natale Tomasi je dobil viteški križ Franc-Josipovega reda. Tomasi (Tridentinec) je že dolgo vrsto let v službi v Primorju; po njegovem načrtu je sezidana mornarična župna cerkev v Pulji (Madonna del mare), in isti Tomasi je vodil tudi delo pri izdajanju ženskega učiteljskega v Gorici.

Dr. Marko Kozulič, sodni adjunkt v Ljubljani, je imenovan okrajnim sodnikom v istem kraju.

Dež. sodišča svetnik v Trstu Em. conte Smečchia je imenovan višjega dež. sod. svetnikom extra statum v Trstu.

Kralj pruski je imenoval tovarnarja v Trstu Henr. Ritter-Zahonyja častnim vitežom reda „Johanniter-Orden“.

Odvetniški izpit je naredil v soboto pri višjem sodišču v Trstu z odličnim uspehom odvetniški koncipijent g. dr. Edvard Slavik. Čestitamo!

Iz kontingentne komisije za pridobitno. — Nj. ekscelencija gospod finančni minister je imenoval višega finančnega svetnika Jakoba pl. Kuhačevica členom te komisije, Avgusta Bruschweilerja, ravnatelja tovarne v Izoli, pa njegovega namestnika.

„Mi smo povrh, in nas imajo tu kakor za nekako strašilo. Kakor vidiš, so nas zagnali sem v cerkev, da bi se ne bratili z Bellanci. A če bi nam ukazali, udariti nanje, misliš, da bi tega ne storili?“

„Jaz gotovo ne, je odvrnil iskreno gorjan.“

„Bravo, bravo!“ se je zasmejal pek. „Saj sem ti povedal, da si premlad! In še to ti rečem, da če bi na primer danes ljudstvo iz Mandella s kom potegnili proti Bellancem, bi prišli pa recimo že naši Bellanci v Mandello prav takó delat z nami; danes sem jaz palica in ti osel, jutri pa bom jaz osel in ti palica; oslovski poganjaci pa je tisti, ki je tepel včeraj, tepe danes, in bo tepel jutri in pojutrišnjem in vedno, dokler bo svet.“

Tu je končal pogovor, ker se je kmalu pojavila približal jeden tistih štiri-desetih Orivellovih oborožencev s kopjem, ki se je šetal medgnječo tistih divjih vojakov, in pazil, da bi ne nastal med njimi kak nered.

V največji dvorani nadvladikovega dvorca so se med tem zbirali gospodje, viteži, grajščaki, gospe in plemenite gospodice z dežele in iz gradov okoli jezera, tekmovalje med seboj s krasom.

Razveljavljena razsodba. — Znani naš goriski rojak, gostilničar Vodopivec v Trstu, je bil po dogodkih povodom smrti cesarice obsojen na 6 mesecev ječe. Njega branitelj g. dr. Rybar je bil vložil na to pritožbo ničnosti, in te dni mu je došla od kasacijskega sodišča na Dunaju odločba, s katero se razveljavlja sodba prve instance ter se jej nalaga, preiskati natančneje nekatere okoliščine.

Slovenka in Italijanka pred sodnijo. — Vsled znanih demonstracij v Devinu je postavilo državno pravdnistvo na zatožno klop tudi tri gospice po § 305; med temi je bila tudi učiteljica g.čna Scholz, češ, da je zaploskala z rokama in vskliknila: „Živio, dol Lega!“ Za ta strašni zločin je reva sedela tri dni med 22 soobtoženci pred okrožno sodnijo v Trstu. Toda niti ene priče ni bilo tekom cele obravnave, ki bi bila le od daleč obdolževala g.čno Scholz. Vsi, ki so bili o tem poprašani, Slovenci kakor Italijani, so naravnost zanikali njej podtikano dejanje. Vkljub temu je državno pravdnistvo vzdrževalo obtožbo z železno vstrajnostjo in predlagalo, naj se kaznuje tudi ona. Toda sodni dvor jo je oprostil, kakor tudi obe gospici Plesovi. V razlogu je rečeno, da tekom cele obravnave ni bilo proti njej nijedne obdolžitve. — Njena nedolžnost je bila torej sijajno dokazana! — Toda c. kr. okrajni šolski svet v Gradišču jo je takoj suspendoval in ji odtegnil plačo. Otroci so pohajali — a gospice niso hoteli niti preslišati!

Dne 2. decembra, ko je bilo blagoslovljenje „Šolskega Doma“, in je bilo tam vse natičeno ljudij, je letelo kamenje z nasproti stoječe hiše. Žena Lovišček je bila zadeta v desno ramo takó silno, da nad 8 dnij ni mogla nič delati z isto roko in je moral mož mesto nje najeti drugo osebo. Kamen je pobrala. Zdravnik je konstatoval, da bi bil isti kamen vzročil veliko nesrečo, ako bi koga zadel v glavo. Naravno, ako so bili že nasledki udarca v ramo tako hudi! — Dasi je bilo redarstvo takoj na licu mesta obveščeno o dogodku, vendar je vsa reč nekako zaspala. Šele 10. februarja je bila uboga Lovišček prvič preslišana, ne da je sodnija vedela, kdo je metal kamenje. Toda vse te reči ni bilo mogoče potlačiti, — in naposled so našli viteško junakino — gojenko c. kr. učiteljice, hčerko nekega profesorja Benedetti-ja. Pretekli teden se je vršila proti njej obravnava pred kazenskim sodnikom I. instance (torej prestopek) in obsojena je bila na — 10 gl. globe. Uboga Lovišček naj se za svoje globočine in za stroške obrise pol nosom! Benedetti je še vedno gojenka c. kr. učiteljice!

Ali naj pišemo še kak komentar? Čemu!

Na okrožni sodniji v Gorici — raskovo pot. — Danes je bila določena na okrožni sodniji v neki trgovski zadevi obravnava med dvema slovenskima strankama. Jedno je zastopal dr. Stanič, drugo dr. Pajer. Sodni dvor je pa bil sestavljen takó, da eden le o mi slovenščino, drugi je niti lo miti ne zna, tretji pa je izjavil, da slovenščino nič ne razume.

Dr. Stanič je zategadel sodni dvor odklonil. (In v resnici se je takoj pokazalo, da ves sodni dvor ni razumel niti tega: za kaj se je slo v tej pravdi!) Vkljub temu je sodni dvor sklenil, obravnavo nadaljevati, za slovenščino pa poklicati tolmača, ki pa ni vsposobljen za ta posel. — Dr. Stanič je naznanil proti temu sklepu pritožbo ničnosti in — obe stranki in 18 prič so zapustili dvorano, da se raje med seboj poravnajo. Za danes dovolj!

Deželni zbor gorški. — Stevilo poslancev je sicer zdaj popolno, toda zborovanje prične zopet šele po beli nedelji, torej nekako 11. aprila.

in novejšim krojem obleke, z dragocnim lepšičjem in s spremstvom.

V dolgi sobi pred tisto dvorano je kar mrgolelo dvorjaničev, strežajev in oprod. V prestranem dvorišču je odmeval topót konjskih kopit, lajanje psov in kričanje hlapcev.

S kako težavo in kakó brezpotrebno so vozili seboj gospodje to veliko spremstvo in pa vzlasti konje v malo vas, ki je čepela med jezerom in strmo goro, in v katero so se mogli pripeljati le z ladjo ali pa priti peš po gorskih stezah! Vendar so morali seboj vzeti tudi spremstvo, da bi ga videl svet, in da bi si mogel po tem ustvariti pravi pojem o bogastvu in blagorodnosti tistega, ki ga je vzdrževal.

Druge sobe tistega jako prostornega poslopja, iz katerih je bil razgled na trg, so bile prenapolnjene z ljudmi nižje vrste. Prišli so tje, ker so bili bodisi hlapci kakega gospoda ali prijatelji kakega postrežnika ali oprode; marsikateri se je tudi znal vtihotapiti s tem, da je spretno spustil kaj drobiža v stržarjevo roko, naperjeno proti njemu pri vhodu.

Med plemenito gospodo v veliki dvorani sta se šetala tudi odvetnik sveto-

Vlada grofa Thuna, ki hoče vladati z desnico, torej tudi s slovenskimi poslanci, se ne upa do nikakega resnega koraka proti prepotenci italijanske opozicije, dasi ima v rokah vso moč, da jih nauči pameti in spoštovati tudi slovensko dvetretjinsko večino v deželi. Pripravlja se celó, da izroči deželno upravo na milost in nemilost tej opoziciji.

Namestnik grof Goëss je bil v soboto v Gorici. Imel je večje posvetovanje z dr. Pajerjem, s katerim sta preresetala vprašanje o bodočem deželnem glavarju in razne druge morebitnosti, ki so s tem v zvezi. Dr. Pajer je zadovoljen z uspehom tega razgovora. — Grof Goëss je posetil tudi dr. Gregorčiča, ker je namestnik deželnega glavarja in bi bilo vendarle predemonstrativno, ako bi ne stopil za par minut tudi k njemu. Druga pomena ta poset nima.

Italijani se kažejo zdaj „na zgoraj“ prav krotke, da celó spravljive. Na Dunaju dohé o njih najlepše sporočila, iz katerega bo došlo, da smo Slovenci tisti, ki preveč zahtevamo. — Celó deželnemu šolskemu zalogu Italijani niso več povsem nasprotni, le vladin predlog bo treba nekoliko premeniti, dasi so izjavili, da ne pridejo vzbor, kedar bo kaka točka v tem pogledu na dnevnem redu. Torej premeniti hočejo vladin načrt zakona! Da, ali kakó? Premene ga lahko takó, da bo pozneje slabše nego je dandanes!

Skratka povemo: Zdalj pridno delujejo vsi mogoči stroji, da bo slovenska dvetretjinska večina izročena na milost in nemilost italijanski manjšini, kar se jim utegne tudi posrečiti. In tako vladanje imenuje grof Thun: vladno v zmislu združene desnice! Lepa hvala za njo! Ko pojdejo naši poslanci zopet na Dunaj, naj povedó klubom desnice, koliko vrednosti ima beseda grofa Thuna na Primorskem!

Apostel nestrpnosti in srda proti Slovincem. — Poročajo nam iz mesta: „Tukajsnji „Cur-Veren“ je odpustil svojega služabnika iz službe iz raznih vzrokov ter je vsprejel drugega, ki je priden, delaven, pošten mož, ali slučajno slovenskega rodu. Zdravnik za kurja očesa in lekarnar Kurner nima mogoče zatajiti svojega srda proti Slovincem tudi o tej priliki; zahteval je, da morajo odpustiti novega služabnika ter vsprejeti ali Italijana ali k vetjemu Nemcu.“

Skoro gotovo bi g. Kurner rad spravil na to službo kakega Italijana iz kraljestva, kajti Nemci so mu ravno tako pri srcu kakor Slovenci.

Spominjamo se, da ta gospod je glasoval svoj čas v občinskem svetu proti podpori za napravo orgelj v cerkvi Sv. Ivana z opazko: to je nemška cerkev! Zakaj? Zato, ker radi v njej pojó nemški.

G. Kurner ima sicer nemško ime, a moral bi biti Slovenec, kakor je več drugih Kurnerjev, kajti tudi on je dobljal prvi poduk v slovenščini! Kako da je postal Italijan ter zagrizen sovražnik Slovincem, tega menda on sam prav ne ve...*

Čast se menja. — Šjor dr. Vinci s Korna, oče očeta tiste za Slovence preljubeznjive pesmi „Marameo“, govori pri sodnijskih obravnavah — slovenski! — In tudi laski odvetniki v „laski“ Gorici vlagajo izza zadnjih časov pri sodiščih — slovenske vloge. — Kedo bi bil mogel sanjati o kaj takem se pred par leti? Laske gospodje odvetniki se boje, da ne bi presla njihova slovenska klijentela popolnoma v roke slovenskih odvetnikov. Sedaj je v Gorici 5 slovenskih odvetnikov, ki imajo več posla, kakor pa vsi laski skupaj. To stevilo pa se v nadaljnjem času še pomnoži — vsled česar odpade zopet nekaj klijentele laskim odvetnikom, ki vsi kaj radi pobirajo slovenske groše, ali so kljub temu strastni sovražniki slovenskega naroda, kateri jih redi. Kaj pa počno tačas, kadar se

ambroškega samostana in odvetnik Li-montinov. Bila sta oblečena v dolgo svilen obleko vijoličaste boje, ki je imela zadej rudeči kapuc, podložen s hermelinovin krznom; kapucov kljun je bil takó dolg, da je segal do pete. A li-montski odvetnik ni imel v roki srebrne palice, kakor njegov nasprotnik. To je bil častni znak le tistih zagovornikov, ki so zastopali pravde kakega vladike ali pa kake bolnišnice, kakega samostana ali druge pobožne družbe.

Z li-montskim odvetnikom se je sprehajal Ottorino Visconti, Lupov gospod, ki je bil obečal svojemu oprodu, da pride v Bellano tisti dan, katerega bi imel bud dvoboj. On je bil za vitez v šestindvajsetem letu, in ker bomo o njem veliko pripovedovali, naj nam bralec ne zameri, če se nekoliko pomudimo pri njem, da ga upoznamo.

Ottorino Visconti je bil sin Uberta, brata Mateja Velikega, torej bratranec Galeazza Prvega, ki je bil umrl jedno leto pred temi dogodki, katere pripovedujemo. Ottorinovi bratranci so bili tudi Marko, Luchino in Ivan, še živi Matejevi sinovi.

(Dalje pride).

jih naše ljudstvo popolnoma otrese, ter nikdo več ne prestopi njihovega praga?!

Tako jim počasi preide veselje, zavzemati se za izzivanja v smislu „Marameo“!

„Corriererova“ učenost. — „Corriere“ od sobote pravi, da Gorizia ne prihaja od Gorice, ker: 1. Gorica stoji že 900 let, a takrat še ni bilo Slovincem. — 2. ker to ni dokazano s kako zgodovinsko listino. — Da so Slovenci v teh krajih že nad 1300 let, je znano vsakemu otroku, ki hodi v šolo, le „Corrieru“ ne! Kakor se vidi, cepci okoli „Corriera“ ne poznajo niti italijanskih zgodovinarjev, ki so dovolj pisali o dohodu in bivanju Slovincem v teh krajih in o njih bojih z Longobardi; zato tudi ne moremo zahtevati, da bi poznali znamenito Longobardsko zgodovino slovečega Pavla Diaconu, čegar 1600-letnico bodo praznovali v bližnjem Cedadu.

Da je pa Gorica slovensko ime, priča beseda sama, priča furlanska Gurica, priča dejstvo, da je gotovo nad 50 drugih Goric na jugu in severju, koder so Slovani. — Ako „C.“ ne ve, naj pogleda v stare listine, in videl bo, da vas Gorica je spadala pod duhovnijo Solkan. Tu so bivali Slovenci, ki so gradili prve koče „na Gorici“ okoli sedanjega gradu, dali so torej našemu mestu postanek in ime. Slovenci so bili prvi gospodarji, italijanstvo se je le umetno semkaj neslo! Sicer se s cepci okoli „C.“ o tem ne bomo prepirali!

„Legittimi discendenti del latini“.

— Tako piše „Il Popolo istriano“ o primorskih Italijanih. Tudi „Karlja“ je ponatisnila razprto te besede ter jih označila z „bellissime parole“. Kakšni pravni nasledniki Latincev so nasi Italijani, je obče znano, ali vendar ponovimo tukaj nekaj imen, ki pričajo o „latinskih“ prednikih primorskih Italijanov. Pogledajmo kar po Gorici! „Bombič, Batič, Batistič, Čotič, Česut, Kocijancič, Gregorič, Golob, Ličen, Kodermač, Pinavčič, Korsič, Princič, Perinčič, Mihelič, Mozetič, Božič, Kofol, Glesčič, Čejan, Travan, Tončič, Pavletič, Tomsic, Marusič, Planšičič itd., itd.“. Ali pa nemška imena: Seppenhofer, Steiner, Egger itd. Dr. Egger, novo izvoljeni poslanec za Gorico, je sin popolnoma nemških roditeljev: njegov oče je bil trd Nemec in tudi dr. Egger se je čutil še pred nedavnim časom Nemca, dokler se ni prelevil v Italijana v smislu „Unione“ po uplivu dr. Pajerja. Dr. Babelja je češko-moravske rodbine, in oče njegov še danesni dan kaj rad govori češki.

„Toda vsi ti, kakor Italijani v Istri, so „legittimi discendenti dei latini“, in vsaki izmed njih ima „legittimo“ spridevalo v žepu, da njegovi predniki so bili v zlahti z Romanom in Remom!“

Usmrčenje. — V petek predpoludne je v gostilni „Vittoria“ v Zagradu neki Ivan Moro usmrtil svojo ljubico Mercedes Fabris ter potem ustrelil samega sebe v prsa. Ranjen je nevarno. Pravijo, da sta oba iz Solkana doma.

Nova brzozjavna postaja. — Dne 1. t. m. so odprli v Zdravščini v politiskem okraju gradiskem novo samostojno brzozjavno postajo z omejeno dnevno službo.

Težka riba. — Poročajo nam z Vipavskega: „Pri Velikih Zabljah na Vipavskem je slovil neki ribič jako veliko in debelo glavčico (Lachsforelle), ki tehtala okoli 7 kilogr., kar je nekaj nenavadnega.“

Javno vprašanje. — Pod naslovom: „Valuto na naročbo“ v „Gospodarskem listu“ od dne 31. januarja t. l. št. 42. vabi sl. c. kr. kmetijsko društvo v Gorici na skupno naročbo bakrenega vitrijola in žuletega žvepla pod naslednjimi pogoji:

1. Kupna cena za bakreni vitrijol (prve vrste) je določena na 24 gl. in 50 kr. kvintal.

Pod naslovom: „Splošni pogoji“ pa se čita:

„Naročbe se sprejemajo do konca marca 1899.“

Nasi posestniki so se na to vabilo odzvali ter hiteli naročati potrebnega blaga; a kako so osupnili, ko se jim je naznanilo, da je cena vitrijola zvišana. Naj sledi slučaj:

Dne 22. februarja je hotel Anton Školariz iz Vipole naročiti okoli 89 kv. vitrijola, a tega ni naročiti zamogel, ker so mu postavili ceno 30 gl. za kvint. Dne 23. februarja t. l. sta se zglasila za naročitev vitrijola Jožef Svilič, veleposesnik iz Drnovka in Anton Marinčič, posestnik iz Višnjavika, tista so pa postavili ceno 29 gl. za kvintal. Ker se tako postopanje ne strinja z oglašeno, oziroma vabilom sl. c. kr. kmetijskega društva, in z ozirom, da se širijo glede zvišanja cen vitrijola sumljive vesti, se prosi slavno c. kr. kmetijsko društvo v Gorici, da blagovolji pojasniti to zadevo. V imenu mnogih posestnikov v Brdih: K. M.

Tatovi in cigani. — S Krasa nam pišejo: „Pri nas na Krasu se tu in tam pojavljajo tatvine. Tatovom pride vse prav. Osobito se jim dopadajo klobase, gnjati, zagnje itd. In vkljub temu, da imamo več orožniških postaj, vendar ne pridejo orožniki tatovom na sled. Gotovo imajo tatovi varna skrivališča. To je pa tudi čudno, da odnašajo kar po deset kokosij od hiše in da jih ne zasledijo — bodisi da se kje gostijo z njimi, bodisi da jih prodajajo. Vsekako žalostno je to. Pričakujejo več pozornosti od strani poklicanih činiteljev.“

Cigani se večkrat potepajo in klatijo pri

nas. Največ je takih, ki so iz postojnskega okraja doma. Ti klativitezi so zelo nadležni in jim tudi vse dobro ugaja, kar jim pride v roke. Čudno, da smejo ti ljudje tirati tako nomadsko življenje v nas, dočim se berače zapira in dolgo časa po zaporih — redi. — Upamo, da se vendar teh nehotilnih treba kdaj znebimo?!

Društvene vesti.

Učiteljsko društvo za gorški okraj je zborovalo dne 2. t. m. v Gorici. Na istem se je — kakor čitamo v „Slov. Nar.“ — so-glasno izjavilo, da se obsoja pisava „Soce“ in postopanje „Sloge“ radi znanih pisem.

Kar se nas tiče, je nam vse jedno, kaj se sklepa po takih shodih, ker hodimo pot, katero smatramo za pravo v tem pogledu. Da pa obsojajo tudi „Sloge“ radi znanih pisem, ki so bila svoj čas točno pojasnjena, to kaže, da so ljudje, katerim ni mogoče no-bene reči dopovedati. Če si mislijo na ta način pomagati, se jako varajo; s tem le hude pri uplivnih možeh zanimanje za na-daljnje delovanje v prid učiteljev. Sicer bi pa radi vedeli, kateri vsi so bili na onem „so-glasnem“ shodu?!

Odbor hrv. društva „Prosvjeta“ na Dunaju se je konstituiral v svoji seji od 17. februarja; v upravnem odboru so gg.: Dragutin pl. Šuškov, predsednik; Petar Pačirski, podpredsednik; Josip Juraj Strossmayer, tajnik; August Bauer, blagajnik; Ivan Ciril Kovačič, knjižničar! Anton Blažković, arhivar in odborniki Josip Boljkovac in Ivan Kern. — Od-borovi namestniki gg.: Vilim Golubič, Richard Hoffmann in Dragotin Pecrik. — Revizijski odbor gg.: Vilim Kohn, Josip Lalič in Ivan Mahnik. — Dopise tiče se hrv. društva „Prosvjeta“ se prosi na nastopni naslov posiljati: Dunaj II. Grosse Spertgasse 41, Gasthaus „zur goldenen Sonne“.

Društvo se ob enem zahvaljuje tem potom vsem onim uredništvom, katera so mu posiljala list ali brezplačno, ali za znižano ceno. Dosedaj je dobivalo nastopne časopise: „Die Dra“, „Hrvatska Croatia“, „Hrvatski radniški glas“, „Hrvatska kruna“, „Hrvatsko pravo“, „Hrvatski radnik“, „Lovačko-ribarski vestnik“, „Nada“, „Naredne Novine“, „Nasa Slo-ga“, „Sarajevski list“ in „Soča“.

Razgled po svetu.

Ogerska kriza. — Narodna stranka je imela veliko skupščino, na kateri se je „Soča“, združila z liberalno. Poslanec Horansky, ki je predsedoval tej skupščini, postane baje minister za notranje pose. Szell hiti družiti zbornico, ali Slovani na Oger-em stokajo pod pritiskom azijskih Madjarov.

Ministrski predsednik Szell in ministri Fejervary, Perczel in Daniel so prišli 6. t. m. na Dunaj. Szell je imel daljše posvetovanje z grofom Thunom.

Shodi na Češkem. — V zadnjih dneh je bilo na Češkem mnogo shodov, na katerih so češki poslanci poročali o svo-jem delovanju. Na vseh teh shodih so Čehi odobraval taktično postopanje mladočeške stranke, poslancem so izrekli zaupanje in pripoznali so, da je politika, sloneča na so-bolarnosti desnice, za češki narod in za dr-zavo najboljša. Končno naj se še omeni, da proti spravi z Nemci ni bilo čuti nikake besede.

Deželni zbori. — Ministrski svet je imel 5. t. m. sejo, v kateri je sklenil skli-cati deželne zborove že sredi meseca marca, samo tirolski dež. zbor se skliče šele pozneje, ker boče vlada počakati izida pogajanj mej dr. Kathreinom in tirolskimi Italijani. Češki dež. zbor se snide najbrž že 14. t. m. Vlada je določila do 10. marca ter-mina, da se Nemci oddolijo glede vstopa v dež. zbor češki. Dala je Nemcem mesec dni časa, da doženo svoja posvetovanja glede programa. Ta posvetovanja so končana in torej ni nobenega vzroka več odlašati s skli-čevanjem deželnih zborov. Nemci se na pod-lagi sklenjenega programa lahko oddolijo glede vstopa v deželni zbor.

Proč od Rima. — Nemški radikalei, na čelu jim Wolf in Schönerer, vpijejo: „Proč od Rima!“ ter delajo za prestop k protestantizmu. Ker ima vsa akcija protia-vstrijski značaj in ti radikalei vero le zlorab-ljajo, da bi razbili Avstrijo ter se po pro-tesantizmu združili prej z Nemčijo, je vlada stopila na noge ter ukazovala postopati strogo proti inozemskim agitatorjem v tem po-gledu, da se odpravijo preko meje.

Na severu vpijejo: Proč od Rima! sklepi v „rajh“, na jugu pa vpijejo: V Rim! sklepi v „kraljestvo“.

Tudi na jugu bi bilo treba nastopiti drugo pot proti „inozemskim“ agitatorjem!

Nemški program. — V kratkem se zberó na Dunaju delegatje nemških strank, da predložijo skupni narodnopolitiški program avstrijskih Nemcev. Nemci na Češkem zahte-vajo, da se Češka razdeli v nemški in češki jezikovni del, samo 6 do 7 mešanih sodnih okrajev bi bilo.

Velika eksplozija. — Dne 5. t. m. se je v La Goubrou (Francosko) neposredni bližini mesta zgodila strašna nesreča. V skladišču za smodnik je nastala eksplozija. Mnogo poslopj je razrušenih, mnogo ljudi je ubitih in ranjenih.

Eksplozija je bila grozovita. Vsa poslopja skladišča so porušena, pa tudi vse druge hiše, ki so bile v bližini, so razdejane. Dva kilometra v okrožju ni nobene neposkodo-vane hiše in tudi po poljih in vrtih je vse uničeno.

Eksplozija je prozročila velikansko škodo. Štiri kilometre na okrog so bile razbite vse šipe. V skladišču je bilo 50.000 kg. smod-nika. Eksplozija je nastala vsled kemičnega razkrajanja tega smodnika, torej ne zadene nikogar krivda.

Papežu se je obrnilo popolnoma na bolje tako, da se ne izdajajo več poročila o njegovem zdravstvenem stanju. Zdravniki pra-vijo, da papež bo še dolgo živel.

Španija. — Dosedanje ministerstvo v Španiji je vsled neznosnih razmer odstopilo. Kraljica regentinja je naložila Silvelli, naj se-stavi novo ministerstvo. Silvelli bi bil mini-sterski predsednik; predložil je že imena novih ministrov.

Ruski car, o katerem so baš zadnje čase Rusiji neprijazni listi pisali, da je bolan, pride — kakor zatrjujejo poročila — prihod-nji mesec na Dunaj v obiske k našemu ce-sarju. Za vsprejem carja se delajo baje že priprave.

Razgled po slovanskem svetu.

Mržnja — preko groba. — V „Edi-nosti“ čitamo: V Barkovljah vlada velika razburjenost, ker vodstvo občinske sole je strogo prepovedalo učencem in učenkam, udeležiti se mase za-dušnice po pok. župniku Černetu. A vzlic temu je bila barkovljanska cerkev natla-čena otrok iz vseh slovenskih oddelkov poleg množine rodoljubnih in vernih Barkovljanov. Šolski prostori slovenskega oddelka so bili vsi prazni.

Torej, celo preko groba zasleduje mržnja nasprotnikov vzakogar, ki je bil v svojem življenju — mož!

Nekaj o okrajni bolniški blagajni v Trstu. — Znan Rascovich je 1. t. m. v seji občinskega sveta vprašal župana radi okrajne bolniške blagajne, katere upravo je prevzel magistrat kar nenadoma, ne da bi bili znani vzroki za to. Župan je odgovorjal, da odnošaji v blagajni v poslednjem času niso bili povsem normalni, da je zšla v ve-like upravne težave, in zato da je uporabil magistrat svojo oblast ter prevzel upravo v svoje roke. Župan je prosil vprašalca, naj se zadovolji s tem pojasnilom, ker več mu za sedaj ne more povedati. In res, znani prija-telj delavcev Rascovich je bil zadovoljen.

Za tem nekaj tiči, kar že pride na dan. Tiste „težave“ treba vsekakor osvetliti, — pa najbrže je za njimi skrito kaj takega, kar bi bilo ljubo in tudi ne castno za Italijane, ako bi se zvedelo v javnosti. Ali je res tako?

Javni shod pol. društva „Edinost“ v Šmarjah na Pomjansčini dne 26. pr. m. Namen mu je bil stopiti v volilno borbo za izvolitev občinskih zastopnikov v občinah Ma-rezige in Pomjan. Shoda se je udeležilo jako mnogo kmetov, ki so poslušali ali v sobani, ali zunaj nje verno gospode govornike. V imenu isterskih deželnih poslancev sta došla gg. br. Mate Trinajstić in prof. Matko Mandić: Spincič in Laginja radi za-držkov nista bila navzoča.

Od pol. društva „Edinost“ poleg gosp. Mandića so bili navzoči: dr. Gust. Grego-rin, dr. Otokar Rybář, dr. Makso Gotič. Izmed duhovštine na Pomjansčini so prišli: dekan Ladovac, župniki Tomšič, Šašel, Gasperšič in kapelan Coija. Tudi učiteljstvo je bilo dobro zastopano.

Predsednik Mandić je povdarjal glavni namen današnjega shoda; pogovor o občin-skih volitvah. Opisoval je, kako je svojedobno italijanska vladajoča stranka snovala velike občine, pridruževaje mestom v okolici ležeče vasi. Nadejala se je namreč, da bodo laska mesteca toliko uplavala na hrvatske in slo-venske vasi, da jih polagoma poitalijančijo. V nekaterih krajih se jim je to — žal — posrečilo. V mnogih pa se je zgodilo baš nasprotno. Tako se je zgodilo n. pr. v Bu-zetu, Zminju, Pazinu itd. Sedaj pa hočejo povsod tam, kjer so take, naše občine trde kosti, zopet deliti občine na dve in več manjših občin. V zadnjem zasedanju je večina dež. zbora vsprejela zakon za razdelitev občin Pazin in Pomjan. Glede poslednje občine se jim je tudi posrečilo, kajti dotični zakon je dobil cesarsko potrjenje.

Prvi se je oglasil za besedo veleč. g. župnik Tomšič. Dokazoval je s konkretnimi podatki, kako prijatelji so našemu ljudstvu ta laska gospoda. Pred volitvami obljubujejo vse možno, ali po volitvah ne vedo ničesar več, in gola resnica je, da od vseh obljub, ki so jih delali do sedaj o vsakih volitvah, se ni uresničila niti jedna. Navajal je podrobno vse take slučaje: obljubljene vodnjake, ceste, poti, sole itd.

Nadale je dokazoval, da namerjana že-leznica Trst-Poreč-Kanfar bode imela gotovo zgubo in sosebno občina pomjanska da ne bode imela prav nobene koristi od te že-leznice. Krivico je torej, da bi tudi ta ob-cina morala prevzeti garancijo za isto. In vrhu vsega pa hočejo rabiti le Furlane na gradnji te železnice in nočejo privoščiti do-mačinom, zaslužka.

Potem se je govornik dotaknil vpra-sanja hrvatskega gimnazija v Pazinu v dokaz, kakí prijatelji so laski signori našemu ljudstvu.

Za besedo se je oglasil dekan La-dovac: Sešli smo se, da vam damo nekoliko navodila za predstoječe volitve. Teh navodil se moramo držati, da popravimo naše zlo.

Kdo je kriv na tem zlu v Istri? Slo-venci dolže Italijane, Italijani Slovence. Res je, da tudi mi smo krivi in sicer v prečejšnji meri. Nekoč mi je bila prilika, da sem po-slušal pogovor neke italijanske družbe o vo-litvah. In takrat je menil jeden teh gospodov, da se ni bati takih nasprotnikov, kakršnji so Slovenci in Hrvati, kajti proda ti za 1 gl. sebe, svojo ženo in svojo hčer! To je žalostno! Drugi izglede. Nekoč mi je pravil neki viši gospod: „Vasi ljudje so kakor ži-vali!“ Nevoljno je zavrnil ta izrek. A gospod je odgovoril: „V neki vasi niso imeli sole. Vprašal sem ljudi, da-li bi jim ne bila po-trebna sola? Vsi so pritrdili. Vprašal sem jih potem, v katerem jeziku bi hoteli imeti solo? Odgovorili so soglasno: kakor mi govorimo, po domače, to je, slovenski. Ko pa je prišla komisija, da se prepriča o tem, prišlo je le par mož in ti so zahtevali pred gospodo, da sola bodi — italijanska!“

To je govorniku v dokaz, da smo res mnogo sami krivi. Zato kliče: slope treba med seboj in vzajemne podpore!

Predsednik Mandić.

Govornik je načrtal na kratko, kako se je deželni zbor preselil iz Poreča v Pulj. S tem so bili hrvatsko-slovenski poslanci za-dovoljni, v nadi, da se jim bode v Pulju bolje godilo, nego se jim je v Poreču. Varali go se: v Pulju je bilo še huje, nego v Po-reču. Naprosil je svojega tovariša, gosp. dra. Matka Trinajstića, da bi sporočil o zadnjem zasedanju rečenega deželnega zbora.

Dr. Matko Trinajstić je govoril med drugim:

Naš program je jako priprost in jedno-staven: to je borba za življenje!

Zlo, ki nas tare v prvi vrsti, je krivični volilni red, po katerem že na 8000 meščanov prihaja po en poslanec, dočim imajo 25000 kmetov tudi samo enega poslanca. Od toda prihaja, da smo v znatni manjšini v dežel-nem zboru samem, a v izvršilnem organu v dež. odboru gospodujejo le somišljeniki nam nasprotnice stranke.

Potem je govoril o znanih dogodkih in sklepih v istrskem deželnem zboru, o težkoči deželnih poslancev slovenski ter je navdu-ševal narod, naj vsrta v boj zoper Ita-lijane in geslo mu bodi: Proč z irredento!

Bilo je na to tudi glasov iz ljudstva, ki so prosili poslance za raznotere reči, na katere so dobili takoj pojasnila.

Župnik Milko Šašel je predlagal naj se dež. poslancu dru Trinajstiću izreče zahvala in zaupanje. Ta predlog je bil vsprejet soglasno in ob splošnih živie-klicih.

Zahvalivši se na izraženem zaupanju, je pozval dr. Trinajstić zborovalce, naj izrečejo danes jasno in slovesno, da-li pri-trjujejo temu, da se hrvatski in slo-venski poslanci v deželnem zboru istrskem vedno in dosledno poslu-žujejo svojega materinega jezika?!

V tem hipu je uprav zagrnelo med zborovalci: Da, da, le v slovenskem in hrvatskem jeziku!

Župnik Tomšič je utemeljeval nastop-no resolucijo:

„Javni shod, zbran v Šmarjah dne 26. februarja 1899, prosi slavno c. k. okrajno glavarstvo v Kopru, naj imenuje v komisijo za reševanje reklam glede volilnih list, pra-vične in poštene može, in sicer v enakem številu iz obeh strank.“

Resolucija se je vsprejela soglasno.

Odvetnik dr. Rybář je razjašnjeval razmere na naših oblastih in se je še posebno skliceval na dva najnovejša kričeca slučaja na okrožnem sodišču v Rovinju in na dež. so-dišču v Trstu, oziroma na nečuvno postopanje dveh italijanskih braniteljev, katera sta zbežala iz dvorane iz gole sovraznosti do našega jezika ter je predlagal resolucijo, da se pozivlja slavná vlada, naj po-silja v te kraje, ki so po veliki ve-čini slovenski, le takih uradnikov, ki poznajo in umejo slovenski jezik!

Ta resolucija se je vsprejela soglasno.

Na to je bil shod zaključen na običajen način.

Pokazal je ta shod, da ljudstvo se za-veda bolj in bolj svojih potreb, in da je tudi pripravljeno, bojevati se neizprosno proti naklepom Italijanov.

Iz nedeljne minulosti. — V Milanu izhajajoči list „L'illustrazione popolare“, Vo-lume XVII N. 19. od dne 7. marca 1880. je pisal o narodnostnih odnosajih v Istri na-stopno: „Na semnju v Pazinu, ki je jeden najvažnejši v Istri, se zbirajo najrazličnejši tipi slovanskega plemena, bivajoči v Istri. Ti Slovani sestavljajo 2 tretjini prebi-valstva vse Istre, dočim sestavljajo Italijani, ukupno s priseljenim avstrijskim življenjem, zadnjo tretjino prebivalstva.“

Naslednikom pokojnega dr. Costan-tinija v deželnem zboru istrskem je določen njegov sin, odvetnik Konstantin Costan-tini. Laski listi trde, da sin prevzame vso politiško dedščino po očetu. Zelo natanko — ali kaj bi bilo, ko bi v dopolnilni volitvi, zlasti pri skupini Pazin-Labinj-Plomin, se pokazalo, da dr. Konstantin ne bo deželni poslanec, temveč kdo drugi, ki bi bil — Hrvat?!

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljub-ljani so poslali med drugimi: Podružnica za Beljak in okolico 16 gl. — Firna Ska-berne v Ljubljani od Ciril-Metodovega platna

100 gl. — Šentpeterska ženska podružnica v Ljubljani po gospej Mariji Trčkovi 580 gl. 69½ kr.; ako pristajemo se zadnje objavljene znesek moške podružnice (360 gl. 51 kr.), sta obe šentpeterski podružnici na-brali za l. 1898. veličastno svoto 941 gl. 20½ kr. — Slava slovenskemu rodoljubu! Živel nasledniki!

Frana Wilhelma odvajajoči čaj

od Frana Wilhelma, lekarnarja v Neun-kirchnu, Nižje-Avstrijsko, se dobiva v zavojih v vseh lekarnah zavoj po gl. 1.

Kdor hoče piti čaj, ker boleha n. pr. na kostnici, revmatizmu, ali sicer na kaki drugi zastareli bolezni, naj tekom osmi! dnij vsaki dan en zavoj vkuha v litrem vode na pol litra, preceedi vkuhani čaj in naj izpije, po-lovico zjutraj na tešče in zvečer polovico mlačno. — Ako je bolezen trdovratna, naj se pije čaj trajno, dokler ne bo odpravljena boolest. Kar se čisto ne doseže ni jednim celim paketom, a ko je odstranjena globoko ukoreninjena bolezen, je pa potem le zača-sno n. pr. v začetku širih letnih časov, po-rabiti jeden cel zavoj, s čemer se morda se nahajajoče se bolesne tvarine odpravljajo z vodo in tudi skozi organe spodnjega telesa in se tako reši nadaljnega trpljenja. Med zdravljenjem je priporočati strogo dijeta in se izogibati takim jedilom in pijačam, ki teže želodec: masne, slane, kisle, močno dišeče jedi, kakor tudi uživanje piva in vina ni pri-poročati. Med zdravljenjem se je varovati pred prehlajenjem in mokroto.

P. n. vinogradnikom!

Priporočata najtopleje vse priprave in vže zvrlane zamaskne za cepljenje trt.

v suho in zeleno, pocinjene žice, škro-pilnice itd. gg. stavbenikom raznega fa-gon-železa, nositelje, okove, Portland in Roman Cementa itd. kakor tudi vse druge v našo stroko spadajoče potreb-ščine. Velešтовanjem udana

Konjedle & Zajec

(prej G. Darbo)
trgovina z železjem v Gorici, pred nadškofjo št. 5.

Sviloprejsko seme

pšenične barve

prodaja se po 5 gl. unča, ali tudi po po-godbi, za šestino pridelka.

Naročila je posiljati na naslov: Humar Andrej — Dolenja Vrtojba, h. št. 23.

Leta 1881. v Gorici ustanovljena ivrdka

E. Riessner, v Nunski ulici 3,

(nasproti nunski cerkvi)

priporoča pred. duhovščini in slavnemu občinstvu svojo lastno izdelovalnico umetnih svetil za vsako-vrstne cerkvene potrebe. Ima veliko zalogo nagrob-nih vencev, za mrtvaške potrebe, voščeno sveče itd. vse po zmerni ceni. — Naročila za deželo izvršuje točno in solidno. Priporoča slav. občinstvu tudi svojo (S. cl.) tiskarno žrk na perilo. (P. cl.)

Trgovina z jedilnim blagom

G. F. Resberg v Gorici,

v Kapucinski ulici št. 11

ter podružnici na Kornu št. 2

priporoča to-le blago:

Sladkor — kavo — riž — mast — poper — sveče — olje — škrob — ječmen — kavino prímego — moko — gris — drobne in debele otrobo — turšico — zob — sol — moko za pitanje — kis — žveplo — cement — bakreni vitrioli itd. 3 20 - 7

Zaloga pristnega dalmatinskega žganja na debelo ter pristnega črnega in belega vina.

Uljudno naznanjam, da sem izročil za-stopstvo za Gorico in okolico gospodin

„Ernest Stecker & Comp.“ v Gorici,

kateri imajo v svojih skladiščih mojo vseobče kot najizborneje blago znano moko v svrhu točne postrežbe gospodov odjemalcev. Za naklonjenost in mnogobrojni odjem se priporočam udani

Vinko Majdič — Kranj.

Ustanovljeno leta 1863.

Prvi primorski zavod za izde-lovanje aromatiških izcedkov, likve-rov itd. tvrde

Fratelli Marega

Gradisca, Isonzo.

Čistilnica na par:

konjaka, slivovke, tropinova in najfinjših likverov.

Jovarna vinskega kisa

po edino racionalni sistemi „Pasteur“

Veliko premoženje

preda se radi smrti
hitro in prav po ceni.

Ponudbe je pošiljati v Repen Veliki štv.
19 pošta Opčeine.

ODLIKOVAN

fotografski atelje

Anton Jerkič

na Travniku štev. 11 v Gorici,

podružnica

na Acquedotto št. 25 v Trstu,

prilaga se

slavemu občinstvu v mestu

in na deželi v blagohotno podporo.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredl Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče nürnberškega in drobnega
blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in čevljarje.

Svetilnice. — Rožni venci. — Mašne
knjižice.

Mišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje,
krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih
ter na deželi. 2 35-7

Išče se

spretnega ključavničarja

za mlin na valjarje

„W. Jochmann v Ajdovščini“.

Ponudbe je pošiljati direktno tvrdki
W. Jochmann.

Špedicijska poslovica

Gašpar Hvalič v Gorici

30 51 9 v ulici Morelli 12

se toplo priporoča Slovencem v
Gorici in z dežele.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 — GORICA

Via Giardino 8

pristna bela

in črna vina

iz vipavskih,

furlanskih,

briskih, dal-

matinskih in

isterskih

vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na
vse kraje avstro-ogorske monarhije v sodih od 56
litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Pošteba poštana.

LINIMENT. CAPSICI COMPOS.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

pripoznano kot *izvrstno bol ublažujoče*
mazilo; za ceno 40 kr., 70 kr. in 1 gld.
se dobi po vseh lekarnah. Naj se zahteva
to *splošno priljubljeno domače zdrav-*
ilno sredstvo vedno le v orig. steklenicah
z našo zaščitno znamko, s „*Sidrom*“
namreč, iz RICHTERJEVE lekarne in
vzame kot originalni izdelek le tako
steklenico, ki je prevedena s to zaščitno
znamko.

Richterjeva lekarna „pri zlatem levu“
v PRAGI.

Umetno gnojilo „Kopros“

pripravljeno od Jak. Henrika Huber, kemika v Trstu.

Zaloga in prodaja

pri Ernestu Stecker & Comp. v Gorici, v ulici Ascoli štv. 1.

Na zahtevanje se pošiljajo programi zastonj.

Klepar Artur Makutz

Ozka ulica 1. — GORICA — Via Stretta 1.

Škropilnice proti peronospori (ponovljeno po Ver-

morehovi sestavi) Baker je ted in svetel. Zališke (valvole) se

more lahko premakniti. Škropilnica je sestavljena priprosto in

tako, da škropi lahko na tri načine po volji lastnika.

Cena je zelo nizka.

Stroj za žepljanje sadov iz cinkane železa.

Priprava za obvarovanje vina pred plesnolost in eka-

njem pri toženju iz soda (kan).

Meh za žepljanje grozdja raznih sistemov.

Cevi iz gume za vsakršne škropilnice.

Sprejemlje v popravilne vsakršne druge škropilnice.

kakor tudi prevzema vsa druga v kleparsko obrt spadajo dela.

Pserhofer's Apotheke „Zum goldenen Reichsapfel“

Wien, I., Singerstrasse Nr. 15.

J. Pserhoferjeve odvajajoče kroglice

je staroznana, lahko odvajajoče domače sredstvo. Te kroglice so iste, ki so znane občinstvu
že več desetletij pod imenom J. Pserhoferjeve kričistilne kroglice in se gde-
ljujejo pristne samo v lekarni „pri zlatem državnem jaholku“, Dunaj, I., Singerstrasse 15.
Te kroglice stanejo: 1 šk. z 15 kroglic 21 nč., jeden zavitek 8 šk. 1 gld. 5 nč. Ako
se denar naprej pošlje, ni treba plačati portu, in stane: 1 zavitek kroglic 1 gld. 25 nč., 2 za-
vitka 2 gld. 30 nč., 3 zavitki 3 gld. 35 nč., 4 zavitki 4 gld. 40 nč., 5 zavitkov 5 gld. 45 nč., 10 za-
vitkov 9 gld. 25 nč. (Manj kot jeden zavitek se ne pošilja).

Prosimo, da se izrecno zahteva J. Pserhoferjeve odvajajoče kroglice
in paziti je, da ima pokrov vsake škatlice isti podpis J. Pserhofer v rdečih pisemih, katerega
je videti na navodilih za porabo.

Balzam za ozeblino J. Pserhoferja, 1 posodica 40 nč.,

Trpotčev sok, 1 steklenica 50 kr.

Balzam za kožo, 1 steklenica 40 nč., poštne proste

Stollov „Kola-preparat“, izvirno sredstvo za oku-

plena steklenica Kola-vina ali eliksira gld. 3, pol litra gld.

1,60, celotna litra 3 nč.

J. Pserhoferjeva grenka tinktura za želodec, (prej

novana življenska omota, ali grške kroglice, Balza

razbojajoče sredstvo, ki odaja in krepi želodec, kadar

je pokazen, 1 steklenica 22 nč., 12 nč. 2 gld.

J. Pserhoferjev balzam za rane 1 steklenica 50 nč.

Tannochininska pomada J. Pserhoferja, pomirja raz

Ranocelni obliž od dr. J. C. Steudela, 1 lonček 50

Univerzalna čistilna sol A. W. Bulricha, doma e zgre

prebave, 1 omot 1 gld.

Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še druge tu in inozemske farmacevtske specije
Bite, ki so bile po vsih avstrijskih časopisih oznanjene ter se na zahtevanje točno in ceno pres-
skrbijo tudi predmeti, kojih ni v zalogi.

Razpošiljanja po pošti vrše se točno, a treba je denar poprej poslati; večja naročila
po poštum pozvelju.

Pri pošiljavi denarja po pošti nakaznici stane port dosti manj kakor po pozvelju.

Dobroznana gostilna
ANTONA VODOPIVCA

pri

Petelinu

v

Trstu

v

ulici Ghenga

št. 7.

je v bližini juž-

nega kolodvora

jedina narodna

gostilna

s prenočišči,

katera toči pristna bela in črna

vina iz Vipavske doline.

Kuhinja domača z okusno pripravljenimi jedmi.

Žrebanje nepreklicno

18. marcija 1899.

1. glav. dobitok 100.000 Kr. vr.

2. glav. dobitok 25.000 Kr. vr.

3. glav. dobitok 10.000 Kr. vr.

v gotovini 20% odbitka.

Dunajske srečke po 50 Kr. priporočajo: G. Gentilli, A. V. Jona,
Michlstädter & G., O. Pincherle.

Umetni zavod
za 108 12-7
slikarstvo na steklo.

B. Škarda

Odlikovan

sedemkrat

s prvimi darili.

Poseben zavod za sli-
kana cerkvena okna v
vsakem slogu in
vsaki proizvodbi.

v Brnu

Cenilniki, proračuni,
in vsi strokovnjaški
nasveti se razpošiljajo
brezplačno.

B. Škarda v Brnu.

KATHREINER-
Kneippova
sladna kava.

Staru mamica, se meni!

Že leta sem izpričano izvrstna primes k bobovi kavi. — Pri
živenih, srcih, želodecnihi boleznih, pri pomanjkanju krvi etc.
zdravniško priporočena. — Najpriljubljenejša kavina pijača v
stotisočero rodovinah.